

PsittaScene november 2004, Volym 16, Nummer 4

Översättning Dan Paulsen och Bo Gerre

sweden@worldparrottrust.org

www.worldparrottrust.org

Bahamaamasoner	2-5
PollyVision DVD recensions från tidningen 'Parrots'	5
Tucumanamasoner	6-7
Fångst och smuggling av moluckkakaduor	8-9
Fältobservationer av gulhuvad långvingepapegoja	10-11
På jakt efter mindre soldataror	12-14
Tillägg/utökning på CITES Lista A	14
Blågul ara och sojabönor	15
PsittaNytt	16-17
Avhandling om ljudet hos vilda gråpapegojor	18
WPT allmän information	19
Papegojor i det vilda	20

Omslagsfoto av © 2004 Bowles/Erickson www.amazornia.us

Efter år av intensiv forskning, diskussioner och lobbying så överfördes den i handeln med sällskapsdjur så vanligen förekommande Finschs amason (*Amazona finschi*) till CITES Lista A under förra månaden vid mötet i Bangkok – för ytterligare information om utseendet på den senaste listan och dess konsekvenser, var vänlig se sidan 16 i detta nummer av PsittaScene. Fågeln på omslagsfotot är en av många förvildade (utsläppta tamfåglar) papegojor som lever i staden Los Angeles i Kalifornien, USA. Fågeln njuter av ett "bad" bland våta blad. Besök gärna www.amazornia.us för fler fina bilder.

Bahamaamasoner

Text av CAROLINE STAHALA foto MARK L. STAFFORD www.parrotsinternational.org

Bahamaamasonen (*Amazona leucocephala bahamensis*) står inför samma hot som många andra papegojor över hela världen, dvs. påverkan av införda predatorer, små populationer, förlust av habitat och naturkatastrofer som orkaner och skogsbränder. Emellertid är de personer och organisationer, som kämpar för att bevara denna papegoja, i en unik situation att inte bara nå framgång med bevarandet av utan även ge större insikt i artens ekologi. Före 2002 hade det endast utförts en undersökning av arten och då enbart av populationen på ön Abaco. Under 2002 initierades en internationell bevarandeansträngning för att förhindra den snabba minskning och utrotning av denna papegoja från dess återstående utbredningsområde. Det slutliga målet med denna satsning är att framgångsrikt förflytta bahamaamasoner till andra öar, där den funnits tidigare.

Bahamaamasonen bebor för närvarande endast två av de större öarna i Bahamas, Great Abaco Island och Great Inagua Island. Det faktum, att dessa två populationer är helt, olika utgör en utmaning ur perspektivet att bevara arten. Great Inagua Island består i huvudsak av mer eller mindre förkrympta och vindpinade lövskogar, medan ön Abaco till stor del består av karibisk fur förutom de förekommande korridorerna av uppvuxen lövskog. Förutom att arterna har olikheter i sina habitat, så visar de även olikheter i häckningsbeteende. Populationen på Inagua börjar sin häckning i mars och då söker de upp håligheter i lågväxande lövträd. Populationen på Abaco påbörjar sin häckningssäsong senare i april och de utnyttjar håligheter i marken att häcka i. De använder faktiskt håligheter i berggrunden som uppstått vid urlakning av kalkstenen som utgör berggrund.

De två populationerna står inför likartade faror vad avser naturkatastrofer, men populationen på Abaco står inför ett större hot eller risk på grund av mänskliga aktiviteter. Båda populationerna är känsliga för störningar av naturkatastrofer, vilka har en skadlig påverkan på fågelpopulationer. Orkaner förekommer ofta på ögruppen Bahamas och de kan allvarligt begränsa tillgången på föda (frukt och bär). Under 2004 drog två orkaner fram över Bahamas övärld. När naturliga hot kombineras med sådana, som orsakas av människan påverkar det allvarligt populationens storlek. Abacopopulationen står just nu inför ett sådant kombinerat hot.

Under häcksäsongen 2004 så hade två naturliga händelser stor påverkan på populationen, en skogsbrand, som drog fram genom häckningsområdet, och två orkaner av kategori 3 och 4. Införda vilda katter utgör även de ett hot, då dessa predatorer tar både ungar och vuxna fåglar i bona. Ett annat problem, som plågar populationen på Abaco, är införandet av tvättbjörnar. Tvättbjörnarna infördes på norra delen av ön men sprider sig sakta söderut mot papegojornas häckningsområde. Ett överhängande hot mot papegojpopulationen på ön Abaco är förluster av de för övervintringen viktiga lövträdsområdena, vilka sker på grund av avverkning. För närvarande så är endast barrskogen i häckningsområdet avsatt som nationalpark.

Det finns åtskilliga exempel i Västindien på hur de ovan nämnda hoten har ödelagt papegojpopulationer. Några av dessa inkluderar kejsaramasonen (*Amazona imperialis*) på Dominica, St. Luciaamasonen (*Amazona versicolor*), St. Vincentamasonen (*Amazona guildingii*), Puerto Ricoamasonen (*Amazona vittata*) och den mindre Caymanamasonen (*Amazona leucocephala hesterna*). Det finns även många exempel på amasonarter, som redan utrotats från de västindiska öarna såsom till exempel från the Turks and Caicos, Montserrat, Guadalupe, Martinique, Grenada och Barbados.

För att förhindra att Bahamaamasonen går samma öde till mötes, så har ett proaktivt initiativ tagits av lokala organisationer, regeringen, US Fish and Wildlife Service och forskningsuniversitet på Bahamasöarna. Under 2002 upprättades ett program för att börja övervaka populationens storlek på Abaco och förbereda för en eventuell förflyttning av Bahamaamasoner till en ö som tidigare ingick i deras naturliga utbredningsområde. Under 2002 uppskattades populationen på Abaco till 1600 individer.

Följande år startades en intensiv hälsoundersökning av papegojorna. Mellan april 2003 och augusti 2004 studerades populationen på Abaco för att bestämma överlevnadsgraden hos adulta och juvenila fåglar och häckningsframgångar. Fåglarnas rörelsemönster spårades under hela året för att bestämma prioriterade habitat. Populationen på Abaco fick högsta prioritet på grund av hot från predatorer och artens unika häckningsbeteende på marken. Dessa fåglar nyttjar håligheter i kalkstenen på marken i barrskogen till bohålor. Öppningen till bohålan kan vara så liten som överdelen av en tekopp och så stor som ringen på en basketbollkorg. Håligheterna i marken används till bohålor år från år precis som andra arter använder sina håligheter i samma träd år från år.

Papegojorna avlägsnar eventuellt skräp som samlats i bohålan under tiden då den inte används av papegojorna. De vuxna fåglarna tar sig in i boet genom att flyga ned på marken och backar så in i bohålan med stjärten först. I genomsnitt så producerar varje par 4 ägg och får 1-4 ungar flygga. De vuxna fåglarna äter av de gröna tallkottarna som finns i överflöd i barrskogen endast under papegojornas häckningssäsong.

Resultat

Resultat av denna studie påvisar vikten av att skydda artens övervintringshabitat. Efter häckningssäsongen så erbjuder inte längre barrskogen tillräckligt med foder för att fåglarna skall kunna stanna kvar i området. På grund av bristen på mat under vintermånaderna så flyttar papegojorna från de inre delarna av ön och barrskogen till öns yttre delar, där lövträden erbjuder bär som foder.

Ansträngningar görs nu för att börja liknande undersökningar av de andra populationerna av bahamaamasonen på Inagua Island. Arbetet på ön Inagua kommer att bli att bestämma artens status som en enhet. Detta arbete, tillsammans med erfarenheterna från Abaco, kommer att utgöra grunden för en väl genomtänkt plan för skyddet av de återstående populationerna och förflyttning av Bahamaamasoner till öar som tidigare utgjorde hem för arten.

(sida 3) En notis från fotografen. Bahamasamasonen på Abaco är den enda papegojan i den västra hemisfären som har sitt bo i marken. Det var häpnadsväckande att vandra med Caroline genom barrskogen, gå upp till ett hål i marken och se papegojungar därinne som stirrade tillbaka upp på en. Det verkade även motsägelsefullt att se papegojor som övernattade och sökte föda i barrträd.

(sid 4) En notis från fotografen: Bahamasamasonen på Abaco är såvitt känt är den enda papegojan i världen som anpassat sig till bränder. När jag var gäst hos Caroline hade jag förmånen att få bli åsyna vittne till, samt filma en skogsbrand som startats av blixtnedslag och där branden drog fram över papegojornas bo i marken. Medan branden härjade så satt ett häckpar fullt sysselsatta med att glufsa i sig

bär endast 50 meter från branden, förmodligen skulle bären ges till ungarna i boet. Branden var otroligt varm och rökig. Vi var övertygade att ingen av ungarna i det boet vi tidigare hade filmat skulle överleva branden som drog fram över boet. Mirakulöst nog, tidigt nästa morgon, när vi hoppade över brandgränsen och sprang in i det rykande och förbrända månlandskapet, såg vi att honorna och deras ungar i boet hade överlevt. Troligtvis hade de kurat ihop sig långt ned i sin håla i marken medan branden rasade över deras huvuden, De var i trygghet och mådde bra, Helt otroligt.

Med olika ansträngningar fortsätter arbetet med att försöka etablera flera olika populationer av bahamasamazonen. De som har frågor rörande den nuvarande situationen och vad som planeras för framtiden kan kontakta Caroline Stahala, cstahal@ncsu.edu. Gruppen som arbetar i fält skulle mer än gärna välkomna stöd från PsittaScenes läsare. Överst på listan av vad som behövs står en begagnad fyrhjulsdriven bil. WPT kommer att arbeta för att eventuella donationer skall kunna vara avdragsgilla. För frågor rörande foton kontakta Mark Stafford info@parrotsinternational.org.

PollyVision – Endast för papegojor

Recension av Louise Warburton (Artikeln förkom först i Parrots Magazine (www.parrotmag.com))

PollyVision är en DVD som är gjord för att din tampapegoja skall se på den, för att underhålla den med syn och hörselintryck från deras vilda kusiner över hela världen. Det verkar lite tokigt, inte sant.

Jag såg på den med min gråpapegoja och min kongopapegoja. De båda har olika bakgrunder och sätt – gråpapegojan är vildfångad, mest ett nervöst vrak och kongopapegojan är handuppmatad och påminner mest om en bortskämd barnunge (liknelsen är gjord med kärlek!) De är båda vana att lyssna till radion och CD-skivor med ljud från afrikanska fåglar och gryningsrop, när jag inte är hemma.

PollyVision varar i 80 minuter och upprepar sig automatiskt. Det finns ingen musik på skivan utom under introduktionen, bara ljudet av vilda papegojor och deras miljö, Filmerna är indelade i fem avsnitt med inriktning på papegojornas färg och hemvist. Vi startar med svarta och vita papegojor i Australien och fortsätter så till de gröna i Peru, till de grå i Kamerun, till de röda i Peru och slutar med de blå i Brasilien.

Till att börja med så var det ljudet som fångade mina papegojors uppmärksamhet. Gråpapegojan var den som reagerade först genom att övergå till ett mera avspänt sätt, resa nackfjädrarna och sakta börja mala med näbben. Kongopapegojan tog lite längre tid på sig då hon var upptagen med att försöka fånga min odelade uppmärksamhet. Jag blev genast trollbunden av att se de långnäbbade nakenögda kakaduorna och rosenkakaduorna när de rörde sig i sin naturliga hemvist. Ungefär 10 minuter in i skivan, när de vitstjärtade korpkakaduorna skrek, när de gick in för landning för att dricka, så fångade detta mina bägge befjädrade betraktares intresse och bägge vände sig mot skärmen för att se. Nästa gång som det syntes att deras visuella uppmärksamhet fångades var, när det på filmen visades ett par gråpapegojor som lockade på varandra utan för sin bohåla. Jag önskade att mina fåglar kunde berätta för mig vad som sades på filmen. Mellan de perioder då fåglarna såg på skärmen så slappnade de av till ljudet från filmen. Det var uppenbart att de lyssnade då jag kunde se små rörelser bland fjädrarna i nacken och förändringar i ögonen när papegojorna på skärmen avgav sina larmrop och skrikande flög i väg in i de virvlande flockarna.

Denna DVD har gjorts för papegojorna att njuta av, och det fungerar. Det fungerade även för mig! Jag älskade det och jag kan uppriktigt säga att det var bland det bästa jag har sett på en liten skärm. Vilket nöja, att under en timme och 20 minuter få njuta av papegojor från hela världen. Det bästa av allt var, att det var ingen music eller pålagt ljud, endast ljudet från papegojorna och ljuden från deras omgivning, vilket inkluderar det udda surret från ett passerande bi, ljudet av åska och det oupphörliga lätet av vävarfåglarna under delen med gråpapegojorna. Fotot var av mycket bättre kvalitet än vad jag hade förväntat, speciellt delarna från Australien och Brasilien; de hade samma klass som Sir Richard Attenbouroughs inslag brukar ha. Vi erbjuds ett fantastiskt papegojspektakel. Vi kan se papegojor som äter, dricker, badar, putsar sig, enorma flockar som kommer in för landning på lerbankar längs en flod, näbbfäktning, ömsesidig matning, par som knyter livslånga band, par som sjunger duetter, flockar av fåglar som flyger högt upp på himlen. Den absoluta höjdpunkten för mig var att få se en Lears ara knipa av en knippe palmnötter och flyga iväg med dessa till nästa träd (bort från de andra arorna) och knäcka dem för att avnjuta dem som chokladgodis.

Jag tror också att vi som papegojägare har mycket att lära genom att just bara se på dessa vilda fåglar: hur sociala dessa varelser är, vilken variation av föda som de äter av både från marken och uppe i träden, hur de badar och dricker om morgonen, deras behov av att solbada, och hur deras vaksamhet och vighet konstant stimuleras. Vi kan även börja förstå våra tamfåglars beteende – inte konstigt att de vill äta när vi äter, se bara hur de söker mat tillsammans i naturen. Vi kan se papegojor i ett brett urval av utbredningsområden och kan se dem som vilda fåglar, superb anpassade till deras miljö, Förhoppningsvis så kan denna DVD göra något för att stimulera de förnimbbara sinnen hos mina två befrädrade vänner – jag tror verkligen att denna film är bra för dem.

Pollyvision kan köpas från World Parrot Trust. Tel:01736 751026 eller gå in på: www.worldparrottrust.org för att beställa. DVD:n kostar £9.95/\$17.81 inkluderande avgift för att skickas över hela världen, och all vinst kommer att gå till bevarandet av papegojor och välgörenhet – vilket gör det hela ännu bättre!

Bildtext: Från Dorothy Schwarz, WPT medlem -

Casper (3 år gammal gråpapegoja) fördrog bilderna på gråpapegojor före alla andra fåglar på DVD:n

Tucumanamasoner i Argentina

Nya studier av en andinsk skönhet som är endast lite känd

Av LUIS RIVERA och NATALIA POLITI

Tucumanamasonen (*Amazona tucumana*) är en praktiskt taget okänd endemisk art vars population drastiskt minskade under 1900-talet, på grund av det betraktas den som en sällsynt art. Ca 19 000 tucumanamasoner exporterades från Argentina under fyra år under 1980-talet och detta faktum tillsammans med förstörelse av och förlust av artens habitat ledde detta till den markanta nedgången av artens antal. Arten är upptagen på CITES lista A och anses som hotad med hög prioritet på bevarande och forskning.

Tucumanamasonens kritiska habitat är den molntyngda regnskogen på bergssluttningarna, en smal skogsbeklädd strimma skog mellan 1700-2000 m.ö.h. som förekommer i den montana skogen (Mirtaceaeskog) från nordvästra Argentina och södra Bolivia som kallas för Yungas. Yungas försvinner årligen med en takt av 1,1 %, vilket är en mycket högre takt än för många andra tropiska skogar. Faktum är att redan har 60 % försvunnit på grund av skogsbruk, omvandling av regnskog till åkermark, plantering av exotiska trädarter som barrträd (*Pinus* spp), väg- och dammbyggen, boskapsskötsel, inflyttning av människor, okontrollerade turistaktiviteter samt byggnad av gasledningarna.

Tucumanamasonens utbredningsområde sträcker sig från Santa Cruz i Bolivia till Catamarca-provinsen i Argentina. Det har inte utförts några detaljerade studier på artens ekologi eller status vad gäller bevarandebestånd. Tidigare studier har varit mer beskrivande och detta utgör ett problem när man jämför data för att upptäcka trender i populationer. Det har inte vidtagits några speciella åtgärder för att försäkra sig om bevarandet av tucumanamasonen. Vi utvärderade statusen hos tucumanamasonen, uppskattade populationens storlek och utbredning i Argentina och identifierade häckplatser och övernattningsplatser som är av betydelse för bevarandet av arten.

Populationens storlek och utbredning

Vi räknade uppskattningsvis 5500 individer på 12 olika lokaler, varav 7 var nya lokaler för arten. Två områden innehåller 94 % av de räknade individerna, en som sträcker sig mellan El Nogalar (Salta) och San Francisco (Jujuy) och den andra går från Sierra (Sa.) de Santa Bárbara (Jujuy) till El Rey NP (Salta). Detta är det första utförliga arbetet som gjorts genom artens hela utbredningsområde i Argentina och utgör den första bedömningen av artens populationsnivåer. Vid sidan av tidigare arbeten på arten så utgör detta arbete en mer precis bedömning av artens bevarandestatus. Antalet räknade individer utgör mindre än en tredjedel av det antal av arten som exporterades mellan 1985 och 1989, vilket åskådliggör att denna fångst hade en avgörande inverkan på artens vilda populationsnivåer. Den numerär som vi kom fram till kan utgöra en informationsbas för att utvärdera kommande trender på dessa platser. Antalet individer minskade helt klart när vi rörde oss söderut i artens utbredningsområde. De nya uppgifterna på sju lokaler hjälper oss att mer precis bestämma artens utbredningsområde. Dock, mätningarna i Sa. de Metán, Sa. de la Candelaria och vid Los Sauces floden bekräftar artens närvaro i nästan alla de fläckvisa förekomsterna

av Yunga belägna i isolerade bergsområden, vilket skulle kunna definiera en möjlig åtskiljd utbredning av populationen.

Övernattningsplatser

Vi identifierade fyra övernattningsplatser: San Andrés, Sa. de Santa Bárbara, El Rey national park och San Francisco. Vid övernattningsplatsen i San Andrés fann vi den andra största populationen av tucumanamason. Lokalbefolkningen verkar inte ha en relation till arten som står i konflikt till denna och inte heller verkar de vara benägna att fånga individer av arten. Detta område är beläget inom Las Yungas Biosphere Reserve, i det största utbredningsområdet av argentinsk Yungas, och där möjligheterna för ett bevarande under lång tid framöver bedöms vara goda. Den lokala befolkningen visar stort intresse för att utveckla ett uthålligt användande av naturliga resurser. Vid övernattningsplatsen vid Sa. de Santa Bárbara fann vi den största enskilda populationen för arten. Detta område är under en legal dispyt mellan vissa kreditgivare varav några är statliga banker; detta skulle kunna vara en möjlighet att skapa skyddade områden eller att utöka Las Lancitas Provincial Reserve, beläget vid foten av berget Sa. Santa Bárbara. Detta bergsområde sträcker sig söderöver mot Sa. Cresta de Gallo, som utgör gränsen till El Rey National Park. Detta långa parti av Yungas har endast studerats blygsamt vad avser dess biologiska aspekter, trots att området innehåller många endemiska arter.

I de lägre partierna närmare Chaco, har man nyligen anträffat fågelarter som är nya för Argentina. Detta område borde avsättas som en biologisk korridor mellan nationalparkerna i El Rey och Calilegua .

Häckningsplatser

Under häckningssäsongen så letade vi efter boplatser i 74.5 hektar i San Fransisco och i 72,5 i Sa. de Santa Bárbara och fann 6 tucumanamasonbon, 3 på varje plats. Boplatser förekom från 1400 m.ö.h. till 1950 m.ö.h. där två olika typer av skog förekommer: den högsta förekomsten av montane skog (Mirtaceaeskog) och regnskog. Det var väldigt svårt att lokalisera boplatserna, då föräldrarna är tysta, när de tar sig in i bohålan under häcksäsongen, även om de verkar vara högljudda alldeles i närheten. Vid närvaro av en störande faktor, forskare och assistenter, så uppehåller sig de vuxna fåglarna långt från bona under långa tider eller försöker att undgå att bli sedda då de kommer fram till boplatserna. Vi anträffade ett bo, som inte användes därför att med hjälp av en yxa ett hål huggits upp i den nivå där bohålan var belägen, troligtvis för att komma åt ungarna. Detta indikerar att arten trots allt fortfarande är utsatt för fångst då och då av lokalbefolkningen. I området San Francisco pågår ett skogsbruk där man väljer ut och hugger ned utvalda cederträd. Papegojor är känsliga för störningar från skogsbruket och det kan leda till att de överger sina bon.

Bevarandeåtgärder

Två områden härbärgerar de flesta av de tucumanamasonerna som registrerats och samtidigt finns där de sista lämningarna av en mogen regnskog, såväl som områden som med viss kontinuitet utsätts för skogsbruk. I långtgående åtgärder för att bevara denna art bör prioritet ges till dessa två områden. Som en försiktighetsåtgärd föreslår vi att *Amazona tucumana* bibehålls på CITES lista A och att arten placeras som känslig på IUCN Röda Lista. Vi har tagit fram en broschyr med viss basinformation avseende ekologin och bevarandet av tucumanamasonen och skogstypen Yungas. Broschyren var ett användbart redskap under informationsarbetet riktat till lokalbefolkningen, regeringen och NGO:s om de problem som arten och dess habitat står inför. Forskningsprojektet stöddes ekonomiskt av BP Conservation Programme. Vi vill tacka studenterna vid universitetet i Jujuy vilka hjälpte till med fältarbetet och vi är tacksamma för den uppmuntran som vi fått från Rosemary Low. Den som önskar mer information kan kontakta loro_alisero@yahoo.com.

Fångst och smuggling av Moluckkakaduoer, en hemlig undersökning på Seram, Indonesien Av STEWART METZ and ROSEK NURSAHID

Bakgrund

I teorin, så skulle fångsten av kakaduoer i Indonesiens skogar vara reducerad till en liten rännil. Tre av Indonesiens kakaduoer – moluckkakaduan, palmkakaduan och goffinskakaduan – är listade på CITES Lista A (Washingtonkonventionen). De andra är på lista B och mindre gultofskakadua (*C. sulphurea*) har, under förra månadens CITES-möte i Bangkok, inkluderats i CITES Lista A (Se PsittaNytt i detta nummer)

Presidenten har utfärdat påbud med innebörden att en del av de nämnda kakaduorna har fått en status som skulle innebära att de ej får fångas, och Indonesien har för närvarande inte några exportkvoter för vildfångade fåglar. Som det diskuterades i PS maj 2003 sid. 6-7 så har mycket av det tryck och påverkan, som skett för att få den illegala fångsten att upphöra, kommit från en frivilligorganisation utan knytning till regering eller stat s.k. NGO:s, ProFauna Indonesia (tidigare KSBK, www.profauna.or.id). Under deras första hemliga undersökning, så dokumenterades en vitt spridd smuggling av kakaduer och papegojor. Denna granskning fokuserade på fångst i norra delen av ögruppen Moluckerna (och därför omfattade vittofskakadua, *C. alba*) och västra Papua (och därför omfattade tritonkakadua, *C. galerita triton*)

Fångst av fåglar på Seram

Endast litet är känt om de södra delarna av ögruppen Moluckerna, (nu vanligtvis kallad Maluku) särskilt ön Seram, vilken utgör den sista återstående naturliga hemvisten för den magnifika seramkakaduan eller Moluckkakaduan (*Cacatua moluccensis*) (Fig. 1) Därför har projektet Bird Watch (www.indonesian-parrot-project.org) uppdragit åt ProFauna Indonesia att utföra en ”undercover”-undersökning på ön Seram och den intilliggande ön Ambon, och då följa smugglade fåglar till marknaderna i Jakarta. Denna undersökning utfördes mellan december 2003 och maj 2004. Illegal fångst observerades på Seram, i nationalparken Manusela som är belägen i mitten av ön. (detta får ses som ironiskt då betydelsen av ’manu sela’ är ”frihetens fågel”) Huvuddelen av den fångst som försiggår på Seram sker genom att en snara nattetid skjuts in i ett av kakaduornas sovträd. Snaran skjuts in med hjälp av en slangbåge. (Fig. 2) Detta i motsats till den metod som används på västra Papua eller norra delen av Maluku, där de hjärtskärande ropen från en lockfågel attraherar ytterligare en fågel till det träd, där lockfågeln sitter. Den ditlockade fågeln fastnar sedan i det lim som finns på grenarna i trädet. Limmet görs av en klistrig gummiartad vätska från brödfrukträdet och denna massa mixas med kokosolja. Det finns flera fågelsamlare på ön Seram, den största är Madame Kartini, som har varit sysselsatt med fångst av fåglar under de senaste 10 åren. Under en månad kan hon ta emot 20-50 moluckkakaduer, 200 rödlorier (*Eos bornea*) och 350 grönnackade lorier (*Trichoglossus haemotodus*). De deltagare från ProFauna som utförde undersökningen såg vid ett tillfälle nitton kakaduer (Fig. 3). För närvarande betalar hon fångstmännen mindre än 10 US dollar per kakadua. Varje fångstman kan fånga upp till 16 kakaduer under en månad. Fåglarna tas med motorbåt till Ambon, den lilla grannön sydväst om Seram, där fångstmännen äntrar sina båtar efter att ha enkelt ha erhållit illegala tillstånd för mindre än 5 US dollar per fågel. På denna punkt av fågelns väg till marknaden, har priset på kakaduer stigit till 40-80 US dollar per styck.

Utsmuggling av illegalt infångade moluckkakaduer

De kakaduer, som är en del av en större sändning på väg till Jakartas fågelmarknader, placeras 10 i taget, i mitten av en låda 100x 60 cm bred x 60 cm hög, med fågelburar. På varje sida av detta dolda utrymme finns två utrymmen som vetter mot utsidan. Dessa är packade med hundratals lorier vars huvudsakliga uppgift är att avleda intresset från partiets mitt, med de illegalt fraktade moluckkakaduorna, som befinner sig i mitten av lådan (Fig. 4). I själva verket så var även lorierna illegalt infångade, men deras närvaro ifrågasattes inte, då det fanns ett tvivelaktigt fångstillstånd för kapucinlorier (*Eos squamata*). Ödet för de kakaduer som köps och säljs individuellt är ofta lika tragiskt. För att kunna smugglas ombord på ett skepp som ska lämna hamnen på Ambon, så pressas ofta dessa fåglar ned i en stor termosflaska, där ett hål har skurits upp i toppen för lufttillförsel.(Fig. 5)

Fåglar i stora kommersiella sändningar flygs ofta till Jakarta, där vissa till och med får poliseskort till marknaden. Vissa av fåglarna konfiskeras och levereras till ett nätverk av centra för rehabilitering av vilda djur, vilka nyligen har vuxit upp på flera platser i Indonesien. (Se www.JaringanPPS.org). Hur som helst, en del av de konfiskerade fåglarna hamnar tillslut hos exportörer av vilda djur, hos poliser eller andra offentligt anställda efter att de först har konfiskerats. De fåglar som har turen att få komma till ett rehabiliteringscenter erhåller medicinsk vård, mat och vila. Den komplexa frågan om deras öde och utsikter att få en chans till en framgångsrikt återförande till naturen, är frågor som just nu förs fram av projektet Bird Watch i samarbete med Jaringan PPS.

Ytterligare fältobservationer av gulhuvad långvingepapegoja

Av MARC BOUSSEKEY, CATHY & FRÉDÉRIC PELSY

PsittaScenes läsare kanske kommer ihåg, att vi lyckades initiera en preliminärstudie av en mindre känd art av Poicephalusläktet, den gulhuvade långvingepapegojan (*P. flavifrons*) (se PsittaScene Nr 52, augusti

02). Vi hade förmånen att få göra en ny resa till Etiopien i syfte att samla in mera uppgifter genom fältstudier från den 18 december 2003 till 4 januari, 2004. Nåväl, historien ser ut som ett mysterium; den gulhuvade långvingepapegojan, en endemisk art förekommande endast i Etiopien, har aldrig specifikt studerats och har aldrig förts till fångenskap. Både dess biologi och ekologi är dåligt kända. Arten är kategoriserad som ”mindre bekymmersam” av BirdLife International i IUCN: s Röda Lista från 2004, beroende på artens stora utbredningsområde (130 000 km²) och dess uppskattade status som ”vanligt förekommande” i åtminstone delar av detta. Men de exakta gränserna för dess utbredningsområde förblir ganska osäkra (se karta i PS nr 52) och dess globala population ännu inte har blivit kvantifierad; faktiskt är det fortfarande ingen som vet hur många exemplar som finns kvar i det fria och detta är just orsaken till att vi bestämde oss för att titta närmare på arten!

Under vår första 17 dagar långa resa under februari 2002 till området som sträcker sig från söder om Addis Abbeba upp till Bale Mountains National Park, så upptäckte vi att den gulhuvade långvingepapegojan förekommer mer frekvent i den södra delen (runt Dolo Mena) än vad som normalt har beskrivits av olika författare. Vi lyckades samla in nya uppgifter om foder (flertalet fruktarter och fröer), artens habitat (till exempel randskogar längs floder i lägre liggande områden i tillägg till de vanligen beskrivna skogarna av enbuskar och högre podocarpusskogar) samt beteende (en övernattningsplats och en häckplats observerades).

Mer information erhållen om artens biologi

Färger som förekommer i den juvenila fjäderdräkten

Vi lyckades avlägga ett besök i det skogsområde som ligger väster om Addis Abbeba: Western Welkite (Kotchori), runt städerna Jima, Tepi, Gore, Metu, Bedele, belägna längs floden Didessa och i staden Chilimo (80 km från Addis). Vi tillbringade även 3 dagar runt Lake Langano tillsammans med Hirpo Dube – en hängiven etiopisk vildmarksguide – i syfte att skaffa mer information om biologi och ekologi, för denna papegoja, som då arten är mycket lätt att få syn på här!

Samma enkla metoder som använts vid tidigare expeditioner nyttjades: direkt uppsök och observation samt intervjuer med lokalbefolkningen. Det senare var mycket svårt att genomföra beroende på ett generellt sett låga intresset för och kännedomen om vilda djur: faktum är att etiopier sällan jagar och de äter inte kött från vilda djur!

Vad beträffar artens västliga utbredning så har vi erhållit intressanta uppgifter: enligt vissa tillförlitliga intervjuer så är det troligt att arten förekommer vid Kotchori, längs Gojeb River, i närheten av flera städer som Masha, Metu, Bedele och i skogen runt Chilimo. Vi hade turen att personligen få observera papegojor nära Metu längs floden Sor och i Chilimoskogen. På flera platser (Metu, Chilimo-skogen och vid Lake Langano), observerades en adult fågel under födosök eller flygande ensam när normalt endast par eller familjegrupper observeras under februari 2002. Vi förmodade att fågelns partner troligen hade stannat kvar vid häckningsplatsen, då våra observationer denna gång gjordes tidigare än under besöket under 2002. Vi gjorde även utmärkta observationer av juvenila exemplar inom familjegrupper vid Lake Langano. Ungarna hade troligen nyligen lämnat boet, då de fortfarande tiggde föda av föräldrarna vilka vi kunde se stöta upp mat. Ungarnas fjäderdräkt var helt klart annorlunda: om kroppen, vingarna och stjärten uppvisade samma gröna färg som hos föräldrarna, så hade huvudet från näbb till nacken en matt brunaktig, olivgrön kulör utan några gula fjädrar i pannan. Inte desto mindre uppvisade några gula fjädrar på huvudet och vi slöt oss till, att de troligen var lite äldre. (än dem vi såg under februari 2002).

Diet

Vi såg flera gånger papegojor som åt frön från ett akacieträd men vi blev lite förbryllade när vi såg (och filmade under utmärkta förhållanden) en papegoja som sittande i en fruktbärande buske (*Gymnosporia buxifolia*) och åt inte som vi förväntade oss av frukterna på busken utan av de gröna rundade löv som busken hade! Den åt kontinuerligt under tystnad 2-3 löv per minut och höll på så under en kvart! Vidare så lyckades vi få se en stor grupp (åtminstone 10 fåglar) gulhuvade som slog sig ned på marken tidigt en morgon: under nästan en halvtimme tuggade de och åt av bladen på en art av lågväxande säv som växte på våt, salthaltig jord. Detta beteende har tidigare rapporterats till oss under en intervju vid en annan plats (Kotchori) Enligt Hirpo Dube, så skall detta gräs naturligt och rikligt innehålla mineraler och därmed balanserar detta intag papegojornas diet. Vi lärde av Hirpo att även tamboskap och lokalbefolkningen brukade äta av denna växt!

Lokal motpart

Hirpo Dube, en före detta lärare som guidade oss runt Lake Langano, är numera anställd som vildmarksguide vid en privatägd vildmarkscamp. Vi träffade denna kunnige vildmarksobservatör för första gången under februari 2002 och vi blev förvånade då vi upptäckte att han själv privat regelbundet brukade observera den gulhuvade långvingepapegojan. Vi försåg honom med observationsblanketter. Mellan februari 2002 och december 2003 så försåg han oss per brev regelbundet med detaljerade noteringar och sedan vår andra expedition har han skickat oss ännu fler. Fram tills nu så har vi mottagit 117 observationer med kompletta data som datum, tid på dygnet, exakt plats, habitat, och art av träd, antalet observerade exemplar, observationens längd och aktivitet hos fåglarna (flygande, ätande, sittande, häckande och övrigt). Hirpos hängivna medverkan var verkligen välkommen och har visat sig vara extremt användbar, då vi genom honom fått regelbundna uppgifter från en exakt plats året runt. För att underlätta hans arbete så försåg vi honom med en bra kikare och en bok för identifiering av fåglar i fält.

Muséexemplar

Sedan 2002 har vi försökt erhålla information från på museer bevarade skinn om papegojans tidigare utbredningsområde samt detaljerade morfologiska parametrar som mått på kroppen och utbredningen av färgerna på huvudet. Fram tills nu så har vi samlat in data från totalt 64 exemplar från Paris (Frankrike), Tring (UK), Turin (Italien) och Frankfurt (Tyskland) Ytterligare två uppstoppade fåglar studerades under vårt förra besök på museet i Addis Abbeba.

Ytterligare data som behövs framgent

För att sammanfatta så erhöll vi följande information under vår senaste expedition till västra Etiopien och till Lake Langano: fler områden har lokaliserats där arten förekommer, och flera redan kända platser har kontrollerats, nya data beträffande artens biologi har erhållits eller preciserats (diet och färger på fjäderdräkten), ett litet men effektivt nätverk av etiopiska uppgiftslämnare har etablerats (Hirpo Dube och Brook Kassa, vår chaufför) där uppgifter lämnas regelbundet. Då vi gärna vill komplettera de data vi har över utbredningen av *Poicephalus flavifrons* så håller vi på och förbereder en ny expedition för 2005 i norra delen av landet, från Addis Abbeba till Lake Tana och norröver till Simien-bergen vilka aldrig har utforskats i detta hänseende. Vi hoppas även på att få möjlighet att anställa Hirpo för åtminstone 12 veckor om året; så att han kan få möjlighet att arbeta heldagar med att samla in mera detaljerad information om denna gäckande papegoja, speciellt vad gäller artens häcknings- och övernattningsplatser runt Lake Langano.

På jakt efter mindre soldataror

Av Katherine Renton, Estación de Biología, Instituto de Biología, UNAM

Att söka upp mindre soldataror (*Ara militaris*) medför resor in till avlägsna, kuperade dalar vid Sierras fot, att bege sig till de obefolkade områden, där aror kan påträffas. Det är ofta endast otillgängligheten hos dessa dalar i bergen, som erbjuder arorna något skydd för mänskliga aktiviteter. Då och då kan vi påträffa mänsklig verksamhet i form av olagliga plantager, varför vi ibland måste ta oss fram försiktigt. Att studsa fram längs grusvägar, vada över strömmar och kämpa sig upp för branta bergsvägar tar sin tribut av både fordon och passagerare och min pickup har lämnat oss i sticket några gånger med en lång fotvandring tillbaka som enda resultat. Detta upplevde Ruud Vonk från World Parrot Trust Benelux, som tappert följde med oss på en av våra fältexcursioner upp i bergen, bara för att vara med om att pick-upen havererade vid den mest avlägsna punkten. Vi var tvungna att återvända 15 km till fots under middagssolen, med lite vatten och ingen mat, täckta av damm bakom en boskapshjord – den enda mänskliga aktiviteten var två ”vaqueros” (cowboys) som förde ner boskapen från kullarna.

Föga är känt om den mindre soldatarans ekologi och arten förekommer nu i spridda populationer inom sitt område. Den mindre soldataran har internationellt införts i CITES Appendix 1 och betraktas som utsatt i IUCN:s Parrot Action Plan och den har framhävts som en prioriterad art för bevarandeåtgärder i Mexican Parrot Conservation Plan. Både IUCN:s Parrot Action Plan och Mexican Parrot Conservation Plan betonar behovet av ekologisk information om tillståndet i naturen för den befintliga populationen.

Den tropiska skogen längs Mexicos Stillahavskust har drabbats av avverkning i hög takt. Detta i kombination med tryck i form av fångst för handel har inverkat på de vilda arapopulationerna. Målet med

vår studie var att bedöma status och spridning av mindre soldataror vid Jalicos kust. Vi ämnade även att bedöma ekologi- och resursbehov för mindre soldataror och lämna rekommendationer för att kunna bevara mindre soldataran i Mexiko.

Under det senaste året har vi genomfört fältstudier av områden i hög- och låglandet vid Jaliscokusten för att upptäcka närvaron av aror och identifiera viktiga områden för att bevara aror. Vi har även upprättat permanenta undersökningsområden i vårt huvudområde i Cajón de Peña, som har utsetts till ett Viktigt Fågelområde, även om det inte har någon officiellt skyddad ställning. För att kunna uppskatta fodertillgången för mindre soldataror har vi utfört fenologiska¹ genomgångar med tre månaders mellanrum för att bestämma antalet träd, som tillhandahåller fodertillgångar för aror och uppskatta rikligheten av dessa. Samtidigt genomför vi punkträkningar för att bestämma antalet aror, som registrerats inom en radie av 50 m från varje undersökningspunkt.

Under våra fältundersökningar har vi iakttagit mindre soldataror, som livnär sig av frön från såväl träd av *Hura polyandra* och *Brosimum alicastrum* (brödnötträdet. Övs. anm.), som palmen *Orbignea guacoyula*. Vi iakttog också aror som åt på stammar av bromeliaceae (ananasväxter. Övs anm.). *Hura polyandra* verkar faktiskt vara en viktig foderresurs för mindre soldataror. Vi iakttog oftast aror som åt fröer från omogna frukter av *Hura polyandra* och arorna hade en benägenhet att förekomma i områden med riklig förekomst av *Hura polyandra*. Resultaten av våra fenologiska genomgångar i Cajón de Peña visade en topp i fodertillgången för aror under de torra årstidsmånaderna januari till mars, när mindre soldataror häckade. Denna topp orsakades huvudsakligen av att *Hura polyandra* och *Brosimum alicastrum* bar frukt och det tycks som om dessa kan vara viktiga foderresurser för aror under häckningssäsongen. Det är intressant att *Hura polyandra* kan irritera huden och lokalbefolkningen rapporterar, att bladen äts av boskap mot parasiter. En av mina mexikanska studenter, Adrian Gutierrez, är nu i färd med att analysera frön från *Hura polyandra* och andra växter för att bestämma närings- och giftinnehåll. Genom våra undersökningar gjorda längs Jalicos kust har vi kunnat identifiera områden, som används av mindre soldataror i de västra kullarna i Sierra del Cuale och Sierra Cacoma (se karta). Vart och ett av dessa områden har ett ganska bevarat habitat av en till hälften av lövträd bestående blandskog, i vilken *Hura polyandra* är en dominerande art.

I de undersökningar, i vilka vi registrerade mindre soldataror, förekom 85 % under 500 m höjd och vi noterade inga aror i områden över 1 000 m över havet. De flesta platser, där aror observerades, hade liten eller ingen förlust av habitat och inga aror registrerades i områden med mer än 30 % habitatförlust även om dessa platser kan ha riklig förekomst av *Hura polyandra*, som kvarlämnats av bönder som skugga för boskapen. Vi fann endast aror i de lägre dalarna på de västra sluttningarna av Sierra, där det alltjämt finns ganska väl bevarade habitat av blandskog. Även om mindre soldataror kan förekomma i tall-ekskogar upp till 2 000 m höjd, kan deras förkärlek för blandskog längs kusten i Jalisco ha samband med tillgången på foder, vilket gör detta till ett viktigt habitat för aror under häckningssäsongen. Blandskog längs kusten i Jalisco förekommer från havsnivå till 1 300 m höjd. Emellertid har mycket av denna vegetationstyp gått förlorad genom omvandling av mark till jord- eller skogsbruk. Trädfällning förekommer i skogarna omkring Cajón de Peña och ett nytt vägprojekt påverkar det sydligaste området, där vi registrerat mindre soldataror, under det att arapopulationer nära turistcentret i Puerto Vallarta i norr hotas av fångst för handel och utveckling av turism.

Vi fortsätter att få information om mindre soldatarornas ekologi och undersöker sätt att bevara de återstående områdena av blandskog, vilka såväl lämnar ett viktigt skydd under den torra årstiden för många fåglar och däggdjur som tillhandahåller rikligt med foderresurser för mindre soldataror under häckningssäsongen. Dungarna av blandskog utgör också kritiska ekologiska korridorer mellan befintliga, skyddade områden såsom Chamela-Cuixmala och Sierra Manatlan Biosphere Reserve. Naturturism kan ge möjlighet för ickekonsumerande användning av vilda mindre soldataror genom fågelskådarter. Emellertid är den mesta turismen i regionen koncentrerad till badturism med en benägenhet till stora, intensiva exploateringar, vilka ytterligare påverkar arornas habitat. Vi fortsätter att arbeta med lokala samhällen i områden med aror och man har tagit kontakt med oss för att skapa ett projekt för att skänka fjädrar till infödda Huicholesamhällen i norra Jalisco. Dessa samhällen använder fjädrar från mindre

---

¹ Fenologi: Vetenskapen om tidsföljden i växt- och djurvärldens årligen återkommande livsyttringar.

soldataror för ceremoniella och medicinska seder och är intresserade av att få araffjädrar från fågelanläggningar i utbyte mot överenskommelse att inte jaga arorna.

Finschs amason och gultofsad kakadua har adderats till CITES Lista A

Kära medlemmar,

Som många av er kanske redan har hört, så röstade delegaterna vid mötet förra månaden angående tre förslag rörande papegojor vid CITES-möte som avhålls vartannat år, denna gång i Bangkok. Två arter som är särskilt utsatta för omfattande handel och därför blivit allvarligt hotade har nu upphöjts till CITES Lista A, vilket torde effektivt eliminera all kommersiell handel med dessa arter. De två arterna är gultofsad kakadua (*Cacatua sulphurea*, alla underarter inkluderade) från Indonesien och Timor Leste, och Finschs amason (*Amazona finschi*) från Mexiko. Det tredje förslaget var att flytta rosenhuvad dvärgpapegoja (*Agapornis roseicollis*) från CITES Lista B. Förslaget, som fick stöd av regeringarna i Namibia och USA, fick gehör och gick igenom. Efter att ha talat med gränsvakter, så framstår det som helt klart att denna distinktion med uppgradering till Lista A kommer att göra en stor skillnad för Finschs amason då denna art fortfarande konfiskeras längs gränsen mellan USA och Mexico med viss frekvens.

Gränsvakterna och smugglarna har varit helt på det klara över förändringen för *Amazona oratrix* och *auropalliata*, vilket redan har medfört en dramatisk skillnad, dvs. reducerad handel med dessa arter. För kakaduan, ligger fördelarna till stor del i att det kommer att minska antalet vildfångade individer, som handlas och säljs under förespeglning att de är uppfödda i fångenskap. Vi är bekymrade över att rosenhuvad dvärgpapegoja har avlägsnats från Lista B, då statusen hos denna art i det vilda inte är riktigt förstådd, fångst av vilda fåglar försätter alltjämt, och det finns flera arter som liknar den rosenhuvade dvärgpapegojan och dessa arter kommer att få ökat tryck på sig på grund av elimineringen av detta viktiga medel för övervakning. Säkert måste det ha funnits andra vägar att gå, som kunde ha underlättat pappersexercisen för de tiotusentals fångenskapsuppfödda exemplaren som det handlas med. För att nämna något positivt så är jag nöjd med att kunna delge er att WPT fick stöd för vårt motförslag från Defenders, SSN, TRAFFIC, IUCN, och till och med CITES eget sekretariat. Hur som helst, vi är mycket nöjda med att CITES delegaterna röstade för det välbehövliga skyddet för arterna som upptogs på Lista A, och vi hoppas att denna förändring kommer att medföra att dessa arter får en snabb återhämtning (i antal). Helt klart måste regeringarna från Mexico och Indonesien lovordas för deras strävan för skydd åt deras hotade papegojor, samt även de stora antalet personer och organisationer som har arbetat så hårt för att dessa förslag skulle vinna framgång.

Länge leve papegojorna!!

Vänliga hälsningar, Jamie

Blågul ara äter av sojaböner bland Brasiliens cerradobuskar

Av STUART J. MARSDEN & JOELY L. WRIGHT. Applied Ecology Group, Department of Environmental and Geographical Sciences, Manchester Metropolitan University.

I augusti 2003, under en kort visit till Emas National Park, staten Goiás, Brasilien, noterade vi hur flockar av blågul ara (*Ara ararauna*) flög ut ur reservatet för att söka föda bland fälten med sojaböner nära reservatets gräns. Reservatet är dominerat av cerrado buskar men inkluderar även enorma grässlätter och en del skog, i huvudsak (mesofytisk) skog längs floderna. Gränsen mot reservatet är skarp och är stängslad på alla de platser vi såg. I kontrast till detta så är landskapet utanför reservatet dominerat av enorma fält med sojabönsodlingar och i vissa områden fält med odlad bomull. Vi såg endast ett fåtal områden med cerradobuskar på grässlätter utanför reservatet och nästan inga områden med skog fränsett några bälten med planterad skog som fungerade som skydd. Fälten med sojaböner är kända för att utgöra ett hot mot Brasiliens fauna och medan de inte utgör något idealt habitat för papegojor, så kan de användas, åtminstone temporärt, av aror. Fåglarna observerades när de sökte föda på de nyligen skördade fälten, då de gick omkring bland agnarna och såg ut att äta av de böner som gått till spillo under skörden. Medan det inte gick att säkerställa att fåglarna de facto åt av sojabönorna eller av de ryggradslösa djur som lever på fälten, så får vi hålla det för troligt, mot bakgrund av fåglarnas beteende och de sällsynt förekommande ryggradslösa djuren på den dammiga marken. Parkvakten från IBAMA vid nationalparkens grind var väl medveten om att arorna vid denna tid på året åt av sojabönorna på fälten

och höll med om att det verkligen var sojabönorna som de åt av. Den största koncentrationen av fåglar observerades på fält som låg intill reservatet och fåglar kunde iaktas då de flög, nästan alltid i par, från själva reservatet (fåglar sågs ofta först sittande i träden vid reservatets staket, innan de flög in för att landa på fälten) När fåglarna väl landat för att äta på fälten så var det relativt lätt att närma sig dem men ibland så skrämde vi iväg grupper av fåglar som åt, de flög då ca 200 meter och landade på en annan plats i fältet och fortsatte att äta. Vi kunde se flera grupper av aror under födosök längs de områden som vi körde genom. Två grupper om 17 respektive 14 individer sågs endast 3-4 km från staden Chapadão do Céu på en mindre väg som leder till reservatet (och ca 4km från reservatet). En annan grupp om 22 fåglar sågs ca 8 km från reservatet längs samma väg. Den huvudsakliga koncentrationen av fåglar, upp till 84 individer, fanns på fält som gränsade till reservatet ca 2 km från grinden till nationalparken vid Portão Guarda do Bandeira. Dessa fåglar observerades först runt 16.00 (2 timmar före skymningen). Vissa höll redan på att äta medan andra fåglar, vanligtvis i par, sågs anlända till fältet, flygandes inifrån reservatet. En del par flög direkt ut på fältet medan andra sågs först sittande på grenar i de stora träden intill reservatets staket innan de flög ned för att förena sig med de andra fåglarna.

Det största antalet som räknades i en grupp var 84 stycken, även om ytterligare 15-20 fåglar sågs flygande i fjärran för att landa på andra fält. Tidigt nästa morgon, sågs arorna återigen då de åt ute på fälten men endast 30 fåglar kunde iaktas. Ara ararauna sågs även inne i reservatet under dagen (mellan kl. 10.00 och 14.00) och på kvällen när fåglarna sågs utanför reservatet. De enda fåglarna som sågs inom reservatet var 9-10 individer längs floden vid nationalparken huvudkontor beläget i en frodig grönska vid floden med inslag av palmer. Det observerades inga aror i den torra buskskogen av cerrado som dominerar stora delar av reservatet, under den 14 timmar långa bilfärden genom reservatet. Det finns avsevärda mängder sojabönor kvar på fälten efter skörden runt området Emas, även om tiden för hur länge de är tillgängliga för fåglarna inte är känd och även är det okänt hur långt från reservatet fåglarna är villiga att flyga för att äta av bönorna. Arorna sågs äta på sojabönfälten flera kilometer från reservatet, men det är inte känt om dessa fåglar kommer från reservatet eller om de har sin hemvist någon annanstans

PsittaNytt

Särskilt lorimöte

Ett särskilt lorimöte den 20 februari 2005 för alla intresserade av lorier håller på att organiseras av Rosemary Low. Det kommer att hållas i Shirebrook Village Hall, Park Road, Shirebrook, Derbyshire (nära Mansfield, Notts) och börjar klockan 12. Det förnyade intresset för att föda upp lorier gör, att det är viktigt att uppfödare håller kontakt med varandra och har möjligheter att byta fåglar. De som kommer att vara närvarande, kan ta med fåglar för försäljning eller byte. Rosemary Low kommer att hålla ett föredrag och visa ett bildspel om dessa penseltungade papegojor. Förfriskningar kommer att finnas och mötet beräknas sluta omkring 15.30. Entréavgiften kostar £4 per person. Eventuell vinst från detta möte går till Patagonien Conure Education Fund of the World Parrot Trust. För ytterligare upplysningar, ring Rosemary på telefon 01623 846430.

För att kunna beräkna förfriskningarna, meddela vänligen Rosemary några dagar i förväg om din avsikt att vara med.

Tack!

Undervisningskampanj för patagonienparakiter

En undervisningskampanj skall hållas i grund- och mellanstadieskolor i Viedma, Carmen de Patagones, El Cóndor och San Javier (i provinserna Buenos Aires och Rio Negro). Tillsammans med Veronica Seijas, en lokal lärare som kommer att ansvara för föredragen, har ett skriftligt projekt presenterats för de lokala myndigheterna. Lektioner kommer att hållas för barn i åldrarna 8 till 12 år och det formella godkännandet väntas inom de närmaste dagarna. Man har även hållit flera föredrag för skoldirektörerna för att få deras stöd (förutom tillstånd från ministeriet, är det i regionen nödvändigt med tillstånd från varje skoldirektör). Det lokala laget arbetar för närvarande på ett kort videoavsnitt om kolonin och fåglarna. Just nu redigeras videon. Den skall visas i grund- och mellanstadieskolorna som ett komplementär material till de lektioner som Veronica skall hålla. Varje barn kommer även att få en enkel men illustrativ broschyr att ta med sig hem och visa för sin familj. Vi arbetar just nu med broschyren och räknar med att trycka den snart. The Wild fauna Division of Rio Negro har erbjudit sig att trycka dem gratis. Lektionerna förväntas börja inom 20 dagar. Guidade visningar av de grävande papegojornas koloni i El Cóndor för skolelever i fattiga områden kommer att börja en månad senare.

Projektet har fått välvilligt gensvar från myndigheterna: det har förklarats vara 'av intresse för Wild fauna Division of Rio Negro' och en liknande deklARATION väntas inom de närmaste dagarna från Rio Negros utbildningsdepartement. Sådan officiella 'deklARATIONER' är vanlig praxis i Argentina. De betraktas som mycket viktiga, ett slags regeringsstöd. En omfattande publicitetskampanj bland lokala media pågår för närvarande. Mrs. Seijas uppehålle och kostnader förenade med undervisningskampanjen har betalats med gåvor från Rosemary Low, Franziska Vogel och World Parrot Trust.

Pengar till undervisningskampanj för patagonienparakiterna

WPT:s spanske representant har skänkt den summa, som insamlades vid den första konferensen för skötsel och bevarande av sällskapspapegojor (Conference on Care and Conservation on Pet Parrots), vilken hölls den 11 och 12 juni i Universidad Popular de Alcorcón i Madrid.

Det insamlade beloppet, 1 208 euros, kommer att gå direkt till undervisningskampanjen för patagonienparakiterna (*Cyanolaseus patagonus*). WPT Spain vill framföra sitt tack till alla närvarande och sponsorer: Sun Parrots, tidskriften Hablemos de Loros, Europarrot, Guaroba, www.yacomania.com, www.loroadictos.com, Team Marketing och tidskriften Exotics samt till föredragshållarna Ana Matesanz, Francisco Lapuerta Amigo, Angel Nuevo, José A, Sierra, Dr Pilar González, Dr Andres Montesinos och Juan José Mantero för deras stöd.

Firandet av världspapegojdagen i Kamerun

Av Peter Mu_nyete

Avdelningen för djurbiologi vid naturvetenskapliga fakulteten vid University of Dschang universitet arrangerade en offentlig föreläsning och filmförevisning för att fira den första världspapegojdagen i Kamerun under framstående beskydd av Vice Rector (Deputy Vice Chancellor) In-Charge of Research and Cooperation, Professor Samson Abangma, som ersättare för retorn för University of Dschang. Huvudtalare vid den offentliga föreläsningen var Dr Awafor Tamungang, specialist på forskning om papegojor, och en Senior Lecturer of Wildlife Ecology and Management vid avdelningen för djurbiologi vid University of Dschang. När han hälsade deltagarna i ceremonin välkomna, sade Dr Kahn Payne, som ersatte chefen för avdelningen för djurbiologi, professor Paul Tan, att världspapegojdagen gav ett unikt tillfälle för miljöbevarare och vetenskapsmän att reflektera över fåglar i allmänhet och papegojor i synnerhet, när det gäller den ekologiska roll de spelar i människors och i andra levande organisms liv. Dr Tamungang är en internationellt erkänd forskare i ekologi och skötsel av gråpapegojan (*Psittacus erithacus*). Hans nyligen gjorda arbete på denna fågel har spritt ljus över matvanor, fodertyper och habitatpreferenser hos gråpapegojan.

Dr Tamungang avslöjade, att handeln med vilda fåglar, tillsammans med habitatförluster, har resulterat i att många papegojarter har blivit hotade. Varje år skeppas tusentals fåglar legalt eller illegalt till Europa eller Nordamerika men många överlever inte resan. I Kamerun har fångstmän, som lyckats få tillstånd av Ministry och Environment and Forestry, skeppat sina fångade fåglar via officiella kanaler. Inofficiella fångstmän smugglade sina fåglar över gränserna till grannländer som Nigeria, Tchad och Gabon, där de såldes. Fåglarna stoppas ofta in i reservhjul, handväskor, baggage eller falskskyltade fraktlådor. Dr Tamungang lovordade emellertid Ministry of Environment and Forestry för att ha satt upp en antitjuvjaktkommitté för att se till att landets lagar mot tjuvjakt av papegojor och andra vilda djurarter i Kamerun efterlevs. Dr Pierre Watcho fungerade som koordinator för begivenheten. Ekonomiskt stöd kom från för avdelningen för djurbiologi och från rektorn för den naturvetenskapliga fakulteten vid University of Dschang. World Parrot Trust, UK, bidrog med utbildningsmaterial.

Smugglare av örnar smittade av fågelinfluensa arresterade

© Borneo Bulletin 17 Nov 04

Bangkok (DPA) – Skogsvårdspolis arresterade på tisdagen en thailändsk medborgare anklagad för smuggling av två örnar, smittade av fågelinfluensa, till Belgien förra månaden.

Poonsak Harnkittipongpaisal arresterades i tisdags morse efter att han anlänt till Bangkoks internationella flygplats från Bryssel, Belgien.

”Han har anklagats för handel utan tillstånd med hotade arter och för att ha exporterat en hotad art”, sade polisöverstelöjtnant Sakchai Thamawichai.

Poonsak som omedelbart förklarade sig skyldig riskerar att dömas till maximalt fyra år i fängelse eller böter på 40 000 baht (1 000 dollar), om han befins vara skyldig.

Poonsak stoppades på Bryssels internationella flygplats den 24 oktober för att ha försökt smuggla in två 'crested hawk eagles' i landet i två bärkassar för vin.

Senare avslöjades att de två örnarna, vilka är upptagna på CITES Bilaga A, hade smittats av fågelinfluensa, som har decimerat Thailands fjäderfäbestånd och även krävt 12 mänskliga offer i år.

De hotade örnarna, lokala i Thailand, avlivades.

Poonsak, som testades för fågelinfluensa i Belgien, hade inte dragit på sig viruset.

Zunistam söker fjädrar (endast från USA)

Zunistammen i New Mexico, US; ber om hjälp för att få tag i papegoj-, ara- och andra fjädrar för religiösa ceremonier.

Zuni är den största och mest avlägsna av New Mexicos indianbyar (som framgår av PS 12 3 augusti 2000). Den har förblivit en av de mest traditionella och ortodoxa stammarna i Nordamerika. Zunispråket är det huvudspråk som talas här och den stora majoriteten av folket utövar fortfarande zunireligionen. Som i många religioner hos den amerikanska ursprungsbefolkningen spelar naturen en stor roll när den utövas. Många djurarter är heliga och några anses vara reinkarnationer av zunistammens förfäder. En av dessa är papegojan eller aran. Många aspekter av zunireligionen kräver användning av papegoj- eller arafjädrar, vilka används som offer och för att pryda dansdräkter. De fjädrar som brukas till offergåvor nyttjas på ett sådant sätt, att de inte kan återanvändas. Alla religiöst aktiva män gör flera böneoffer varje år och varje offer kräver olika sammansättning av fjädrar, beroende på den specifika ceremonien eller tiden på året och individernas religiösa skyldigheter. Således finns ett konstant behov av papegoj-, ara- och andra slags fjädrar. Flera zuniceremonier inkluderar böner om regn och välstånd, inte bara för zunifolket, utan även för hela mänskligheten.

Hur kommer det sig, att en stam i den sydvästra delen av Amerika har kommit att bli beroende av papegoj- och arafjädrar? Tidiga bycivilisationer var beroende av väletablerade handelsleder till varje punkt på kompassen, Mellanamerika inkluderat. Det fanns varierande slag av handelsvaror men de utgjordes i allmänhet av snäckskal, koraller, bomull och papegoj- och arafjädrar. Papegojor och aror infördes ibland levande till området och hölls som sällskapsdjur för de fällda fjädrarnas skull.

Vi vädjar till alla medlemmar i "fågelsamhället" att särskilt skicka oss papegoj- och arafjädrar. Vilken art som helst från var som helst i världen duger. Dessutom behövs fjädrar från alla delar av fågeln, t.o.m. ner till den minsta kroppsfjäder. Större fjädrar används till dansdräkter. Återigen, fjädrarna används som engångsoffer, varför det finns ett konstant behov.

Var vänlig och skicka alla fjädrar till: Zuni Fish and Wildlife Department, Bldg 2, Route 301 North, P.O. Box 393, Zuni, NM 87327. Om ni har några frågor, ta kontakt med oss: Tfn. (505) 782-5851, fax (505) 782-2726, e-post apovil@ashiwi.org.

Elahkwa (Tack)

Smugglade ägg "gömda i byxor"

www.theaustralian.news.com.au/19 Oct 2004

TVÅ män har anklagats för smuggling av fågelägg vid två olika händelser på Sydneys flygplats.

Tullmyndigheten gör i dag gällande, att en 36-årig man från Devoren Park i Adelaide påträffades med nio ägg inuti sina kläder, när han anlände med ett plan från Johannesburg, Sydafrika. Man gör gällande, att äggen, av vilka tre var krossade, på fredagen hade påträffats i fickor sydda i fodret på ett andra par kalsonger. Mannen anklagades enligt Environment and Biodiversity Conservation Act för att ha importerat reglerade levande specimen.

Den andre mannen, en 52-åring från Bankstown i Sydney, upptäcktes när han försökte lämna Australien med 24 ägg från korpkakadua i sina kläder.

Äggen, av vilka endast två hade krossats, påstods ha legat i fickor, vilka sytts i en väst, som mannen bar under ett korsettlignande plagg.

Han anklagas för att ha exporterat reglerade, inhemska specimen och för att ha hindrat en samväldestjänsteman enligt Criminal Code Act.

Båda släpptes mot borgen för att infinna sig i Waverly Local Court den 10 november.

Förra veckan påträffade tulltjänstemän vid Sidneys flygplats 50 'shingle back lizards', en 'inland bearded dragon' och en östlig långhalsad sköldpadda i ett postpaket till Japan.

Jamie Gilardies kommentarer till de två inte översatta avhandlingarna av Dianna Lynn May och Robin Bjork

Vi tänkte, att PsittaScenes läsare skulle bli särskilt belåtna över att få veta att två forskare, som arbetar med vilda papegojor, nyss har fått sina doktorsgrader i USA, en i Arizona och en i Oregon. Trogna läsare erinrar sig, Dr Mays arbete med gråpapegojor i Västafrika, då fonden stödde hennes tidiga arbete och vi har haft nöje av tidigare rapporter och hennes fotografier och videofilmer av gråpapegojor i naturen har naturligtvis haft ett mycket stark påverkan i flera sammanhang, däribland två WPT-videofilmer och DVD-skivor och även för vår kampanj mot handel. Dr Robin Bjorks arbete är nyare för er, fastän hon under många år arbetat med grönvingade aror i Costa Rica – samma projekt som Olivier och Guiselle nu ofta rapporterar om – och på senare tid med mjölnaramasoner och ljusröda aror i norra Guatemala. Avslutningsvis är språket ganska tekniskt, eftersom dessa sammandrag skrevs för de nyblivna doktorernas vetenskapliga avhandlingar, men vi hoppas, att ni kommer att ha nöje av de delar som är lätta att förstå och de alltför tekniska delarna kommer ni att finna roande.

Papegojor i det vilda

Blåhuvad ara

Ara eller Primolius couloni - taxonomi under granskning

Av Luiz Claudio Marigo

Under en bra dag i de tropiska skogar, där Brasilien, Peru och Bolivia möts, kan man i bland fånga en glimt av en blåhuvad ara. Eftersom de sällan ses inom fågelhobbyn eller i zoologiska trädgårdar har dessa fåglar under senare år blivit högt eftersökta av samlare. På grund av en kombination av små antal och hög efterfrågan, har CITES 2002 flyttat upp arten till Bilaga A (se PsittaScene nr 53, nov. 2002). Eftersom vår NGO-partner i regionen i stor utsträckning arbetar i hjärtat av denna arts utbredningsområde, är vi för närvarande i färd med att utveckla en regional kartläggning av den blåhuvade aran för att bestämma dess status i naturen och för att få veta huruvida fångst för handel, jakt för föda eller förstöring av habitat är ett allvarligt bekymmer ur bevarandesynpunkt. Den brasilianske fotografen Luiz Claudio Marigo delade med sig denna fantastiska bild, som han nyligen fångade vid en lerbank i Peru – för att se fler av hans imponerande bilder, besök www.lcmarigo.com.br.

Till dig som ännu inte har blivit medlem i World Parrot Trust!

Du som inte är medlem i WPT kan lätt bli det genom att betala in medlemsavgiften till **svenskt konto i Handelsbanken: Clearing nr 6636, Kontonummer 374 212 538. Detta kan med fördel användas vid betalning över Internet. Om du föredrar att betala över disk i bank gäller bankgironummer 5686-4093.** Enskilt medlemskap uppgår f.n. till SEK 285 och familjemedlemskap till SEK 385. Information om övriga medlemsformer och annan information kan du få via WPT:s svenska representanter Dan Paulsen på telefon: 0498-26 49 75 e-post: sweden@worldparrottrust.org eller via Bo Gerre telefon: 031-331 20 62 e-post: bo.gerre@swipnet.se